

Izhaja
vsak petek z datumom
prihodnjega dneva.

Dopisi naj se frankujejo in pošiljajo uredništvu „Mira“ v Celovec, Pavličeva ulica št. 7.

Osebni pogovor od 10. do 11. ure predpoldne in od 3. do 4. ure popoldne.

Rokopisi naj se samo po eni strani lista napišejo, druga stran naj bo prazna.

Rokopisi se ne vračajo.

MIRA

Velja
za celo leto 4 krone.

Denar naj se pošilja točno pod napisom:

Upravništvo „Mira“ v Celovec,
Vetrinjsko obmestje št. 26.

Naročnina naj se plačuje naprej.

Za inserate se plačuje po 20 vin. od garmond-vrste vsakokrat.

Glasiló koroških Slovencev

Leto XXVIII.

V Celovcu, 4. grudna 1909.

Štev. 52.

Vabilo.

„Ratol.-politično in gospodarsko društvo za Slovence na Koroškem“

priređi

v nedeljo, dne 5. decembra 1909 ob 9. uri dopoldne

shod
v Grebinju

v „Narodnem domu“ (pri Hornerju) in v sredo, dne 15. decembra

v Velikoucu

ob 12. uri opoldne v „Narodnem domu“.

Spored: Politični in narodni položaj.

Govor posl. Grafenauerja v državnem zboru dne 25. listopada 1909.

Poslanec Grafenauer začne svoj govor slovensko in nadaljuje nemško: Visoka zbornica! Ne vem, kako bi začel svoj govor; sicer vem dobro, kaj hočem povedati, toda ne vem, kako da naj govorim. Zato, da bo moj govor malo daljši, bodo poskrbeli že moji nasprotniki. Danes nisem sklenil, govoriti obstrukcijski govor, zaradi tega ne, ker predmet, o katerem naj razpravljam, ni obstrukcijski predmet. Predmet, za katerega se zdaj gre, je eminentno važen. Imenoval bi

ga sploh najvažnejši predmet v človeškem življenju. Dovolite, da izrazim svoje kmetško mnenje. Pred sabo nimate nobenega učenega, nobenega akademično naobraženega govornika, pred sabo pa imate moža, ki je v svojem življenju že precej izkusil in ki si sme lastiti pravico, da je v praksi prav omikan.

Riba smrdi pri glavi.

Nemška prislovica pravi: Riba smrdi pri glavi. Kakor bo vsem članom visoke zbornice razumljivo, moram začeti svoj govor s pregovorom nemškega naroda. Torej: Riba smrdi pri glavi. Dovolite, da preiščem nekoliko glavo te avstrijske ribe. Avstrijska glava je vendar avstrijska vlada. Avstrijska vlada bi po mojem mnenju morala biti — avstrijska. Do zdaj pa z malimi izjemami še nisem videl avstrijske vlade in še nisem slišal o kaki pravi avstrijski vladi. Izjeme so ravno tako častne kakor redke. Na izjemne vlade, to so tiste, ki so res hotele vladati na podlagi zakona, se je od visokih, višjih in najvišjih mest uplivalo, da so morale vladati proti nam Slovanom. Proti nam Slovanom se je vladalo in se skuša še danes. In v dnevih „ob smrtni uri — amen“ se hoče nam Slovanom zadati zadnji udarec, ki ga je mogoče zadati.

Če primem, gospoda moja, smrdečo ribo pri glavi, se moram povrniti na izvajanja gospoda ministrskega predsednika barona Bienerttha, ki je govoril danes v visoki zbornici od približno 11. do 12. ure. Gospod ministrski predsednik je sicer na zunaj prav prijeten mož, toda za ministrskega predsednika in posebno za avstrijskega ministrskega predsednika ni sposoben. Zakaj njegova vladna umetnost in njegov pojem, kako se vlada po avstrijsko, ne sega dalje nego do Gradca. Tam je njegova vladna umetnost pri kraju. Zakaj če bi ne bilo tako, bi v svojih izjavah ne mogel tako zaiti, kakor je v resnici zašel danes. Gospod ministrski predsednik je govoril o manjšinah, o manjšinah, ki iščejo pravo in ki dobivajo pravo. Govoril je tudi o stalnih in nestalnih manjšinah. Kako si pa misli gospod ministrski predsednik stabilne manjšine, tega ne razumem. Jaz sem iz dežele, v kateri je stalna

manjšina. Toda ta niti zdaleka nima pravic, ki jih išče in jih skuša dobiti. Pri nas na Koroškem imamo stalno manjšino, to so Slovenci na Koroškem, ki jih je tretjina v deželi. Toda ti nimajo niti zdaleka toliko pravic kakor Korošci na Kranjskem. (Posl. Korošec: Pri nas je pravica nestalna!) Da, bo tako, gospod tovariš! Na Koroškem je pravica prav gotovo nestalna.

Pravice stalnih slovenskih manjšin pod nič.

Take stalne manjšine imamo tudi na Primorskem, imamo jih v Istri, na Kranjskem, na Spodnjem Štajerskem in imamo jih tudi na Koroškem, in če se vprašamo, kake pravice imajo te stalne manjšine v avstrijskih kronovinah, pridemo na številko 0, da, še niže pridemo, pridemo na 0.0. (Veselost.)

Če bi imel Njega ekselencija gospod ministrski predsednik v svojem srcu res le iskro avstrijske vladne pravice, bi do takih izjav ne bil mogel zaiti. Toda jaz menim, da mu je napisal morda poročilo neki Siegfried, ali kako se že imenuje. (Klici: Sieghart!) Da, Sieghart mu bo ime. Imen tako visokih ljudi pač ne poznam tako dobro kakor imena kmetov in tistih, ki jih stiska postavnost, trdni temelj postavnosti sedanje vlade. Prav dobro in živo se spominjam, da je gospod ministrski predsednik rekel v teku svojega ministrovanja, njegova vlada temelji strogo na stališču postavnosti. To vendar tako razumem, da mora pred vsem braniti manjšine proti takim, ki so že itak močni; da branijo vsak čas manjšine nemške narodnosti in večkrat tudi brez vsakega povoda, da tem manjšinam preskrbijo njihove pravice, tudi če niso zajamčene, to je gotovo res. Toda gorje nam Slovincem ali gorje nam Slovanom, če se potegujemo kot stalna manjšina za postavno zajamčene pravice ali si jih skušamo pridobiti. V teku svojega govora še pridem na to, kake pravice uživamo koroški Slovenci kot taki. (Posl. Kirchmayer: Na to sem radoveden!) Da, gospod tovariš, tvojo radovednost bom že pregnal; imam tako imenitno zdravilo, da utolažim tvojo radovednost, da boš imel morda za celo svoje življenje dovolj.

Podlistek.

Kaj pa kaj Kitajci?

(O. Veselko Kovač.)

Slabo letino smo imeli — v Šantungu namreč — tako slabo, kakor Izraelci tisto leto, o katerem nam prerok Joel poroča: „Kar je ostalo, je snedla kobilica; in kar je ostalo kobilici, je snedel keber; in kar je ostalo kebru, je snedla rja.“

Prva uima, ki je kmeta zadela, je bila huda suša. Noter do konca malega srpana po večjem delu provincije ni padlo niti kaplje dežja. Ozimina je izprva kazala prav lepo. A čez mesec dni je ostrmela, ker potrebnega dežja ni bilo. Po ravnini so si kmetje, ki imajo na svojih poljih vodnjake, pomagali nekaj tednov z umetnim namakanjem. Prekmalu pa so se tudi vodnjaki posušili. Strn, komaj ped visoka, je z največjo potrpežljivostjo čakala na blagodejni dež. Čakala je tedne, hrepenela mesece. A ko je bilo vse silno koprnjenje zaman, je šla naposled v klasje. S tem pa je bila njena žalostna usoda tudi zapečatená. Komaj palec dolgo klasje je ostalo brez zrnja. O žetvi torej ni moglo biti govora.

Ob času hude suše je poglavar provincije prvi, ki mu začne teči voda v grlo. On je namreč pri cesarskem prestolu odgovoren za vsako večjo nezgodo, ki zadene njegovemu varstvu izročeno ljudstvo. Uime in nesreče, vse se smatrajo kot kazen za njegove grehe. Ako pa ne dežuje samo v tem ali onem kraju, je pri

podkralju za to odgovoren ondotni mandarin. Ako torej podkralj ni dobro zapisan pri vladi v Pekingu, ga taka suša stane visoko dostojanstvo in mastno službo ali pa, če hoče ostati na svojem mestu, ogromne svote denarja, ki ga porabi kot mazilo pri raznih lačnih osebah, ki imajo vplivno besedo pri vladi. Če pa ta ali ona nesreča zadene le posamezne okraje, mora dotičnega kraja uradnik globoko poseči v žep, ako neče, da ga podkralj odstavi „vsled pregreh“.

Jasno je torej, da za podkralja in njegovo uradništvo ni vseeno, dežuje li ali ne. Zato ni za ljudstvo nič novega, ako v času dolgotrajne suše podkralj zapove post v svojem področju. Ta obstoji navadno v tem, da je prepovedano uživati govedino in svinjino. Gorje mesarju, ki bi v tem času pobil kako govedo. Da potolaži malike in si izprosi dobroto dežja od Neba (nebo je za kitajske pogane najvišje božanstvo), opravi podkralj še različna druga spokorna dela. Bos in v priprosti obleki obišče važnejša mestna svetišča, ter kleče prosi malike nujne pomoči. Zažiga se kadilo in ne manjka raznih obljub. Najpriljubljenejša je ona, s katero se prosilec zaveže, da bode priredil maliku v čast več ali manj gledaliških iger, če bo uslišan.

Lepi zgled podkraljeve pobožnosti morajo posnemati seveda tudi njemu podrejeni uradniki. — Pred leti sem videl okrajnega glavarja, ki je ob najhujši vročini bos in razoglav na čelu mnogobrojne množice meščanov priromal v nad dobro uro oddaljeno pagodo sredi polja ter ondi na tleh ležeč stokal in prosil malike dve debeli uri. Brezsrčni malik pa ga ni uslišal...

Ljudstvo poleg neradovoljnega strogega posta — v tem času navadno nima kaj jesti — opravlja v dolgih procesijah božja pota v razna svetišča po bližnjih in oddaljenih višinah. Teh spokornih procesij se udeleži vse, kar more hoditi. Vsak udeleženec ima na glavi iz bekovih zelenih vejic spleten venec. Neka vrsta beke ima namreč po njih mnenju na dež privlačno moč. Takega obhoda pa nisem videl še nikoli, kakor lansko leto sredi velikega srpana v deželnem stolnem mestu Tsinfu. Udeležencev je bilo nad deset tisoč samih moških: otroci, možje in mladeniči. Vsi so imeli glave ovite z zelenimi bekovimi vejicami. Kakor ogromen veletok valila se je ta nepregledna množica po glavnih ulicah skozi mesto. Red je bil naravnost vzoren. Nobenega vpitja, nikake zmede. Čuti je bilo le neko zamolklo našim litanijam podobno petje. Središče obhoda je tvoril malik, bog dežja, sedeč v nosilnici. Pred njim je v plitvi posodi ležala živa kača, ki so jo pred par dnevi prinesli iz sto ur oddaljenega gorvoja ob morju. Gnusni mrčes je mirno ležal v posodi, kakor da se zaveda časti, ki mu jo je izkazovala zaslepljena poganska množica. Pa tudi ni bila majhna čast za malika in leno zmijo, ko so pošteni možje napol razgaljeni, v železne verige in nerodne lesene plohe uklenjeni, v kratkih presledkih poklekovali pred njima in trkali z glavo tako silno ob kameniti cestni tlak, da je kar zvenelo. Drugi so pred nosilnico prevračali kozolce, se bili z ostrim kamenjem po golih prsih in zbadali svojo kožo z ostrimi iglami. Vsa ta smešna, a ob enem tudi skrajno žalostna komedija se je godila brez vsakega vpitja, rekel bi

Proti nemškim krščanskim socialcem.

Naj se obrnem sedaj, gospoda moja, do govornika največje stranke v zbornici, do krščansko-socialnega gospoda poslanca Miklasa. Zdi se, da ta gospod ni ravno pragermanske krvi, toda tudi jaz ne morem trditi, da bi bil praslovanske krvi. (Veselost.) Ne stojim pa seveda na stališču, da je značaj moža odvisen od njegovega imena. Kar pa je govoril tovariš Miklas, to je res že malo prehudo, to je enostranska razlaga zakona, kakor je je zmožen le kak krščansko-socialen poslanec. Kak nemški nacionalci bi tega gotovo ne bil storil. Če je morda v krščansko-socialni stranki več takih značajev, potem izjavim brez pomisleka: Socialna je morda ta stranka, pa krščanska ni. (Posl. Freundlich: Da bi bila socialna, oporekamo mi! — Veselost.)

Gospod poslanec Miklas se je lotil člena XIX. drž. tem. zak. in je menil, da je glasom tega člena opravičen pač vsak narod, da si popolnoma ohranjuje svojo narodnost in svoj jezik, ne pa vsak posameznik. Rad bi vedel, kaj bi rekel, če bi prišel na pr. na Koroško in bi tam kot Slovence zahteval svoje pravice vsaj na tak način in v tej meri, kakor je po človeških pojmih v Avstriji dopustno. Svetoval bi mu, če bi mogel to storiti, toda, ker tega ne more storiti, nima pojma in ga tudi ne more imeti o vsakdanjem trpljenju koroških Slovencev.

Mi koroški Slovenci tvorimo vendar precejšnji del deželnega prebivalstva; očitati nam vendar nihče ne more, da bi bili mi Slovenci manjšina, ki se leto za letom menjuje. Mi smo vendar naseljeni, imamo domovinsko pravico in smo bili prvi v deželi. Temu ne bo mogel oporekati noben zgodovinar, da niso bili Nemci, ampak Slovenci gospodarji dežele in hočejo biti tudi še danes v svojem delu.

Tovariš Miklas je smatral pred kratkim potrjene jezikovne zakone kot popolnoma opravičene. Če se postavim na njegovo stališče, smem tudi trditi, da Koroška ne gre Nemcem, ampak Slovincem. Nemci dandanes niso več, rekel bi, nestalna, ampak stalno naseljena večina in mi Slovenci stalno naseljena manjšina. Če se vprašamo, kakšne pravice uživamo mi kot slovenska manjšina na Koroškem, pridemo na odstotek, ki sem ga prej povedal: 0:0.

Avstrijski diplomati — politični otroci.

Gospod poslanec Miklas je tudi omenil zvezo z Nemčijo in je trdil, da ni boljše zveze, nego je sedanja. Izrazil se je skoro tako, kot bi Avstrija brez Nemčije ne mogla živeti, ne se ohraniti. V takem usiljivem pobratimstvu se ne bomo z Nemčijo zvezali samo v mirnem času, ampak se bomo podjarmili tudi za časa vojne. Od Nemčije še nikdar nismo prejeli kaj dobrega. Če se ozremo na nekdanjo nemško zvezo, se vprašajmo vendar kot Avstrijci: V čem je obstala ta zveza? Dokler nismo potrebovali Nemčije, smo bili dobri, da smo šli v Šlesvig-Holštino po kostanj v ogenj za obljubljeni nemško deželo. Ko pa je bila na Laškem napadena Avstrija na morju in na suhem, tedaj gospod „von“ in „zu“ Bismarck ni vedel nič pametnejšega storiti, nego pasti Avstriji za

lahko, ob grobni tišini. In ravno to je dalo vsej stvari neko nepopisno resnost. Nehote sem vzdihnil: Illuminare his, qui in tenebris et in umbra mortis sedent — razsvetli tavaajoče v temi in smrtni senci, o Bog! Na več krajih so bile ob cesti postavljene mizice, obložene z raznimi jedili in žgano pijačo. Seveda se je ni nihče dotaknil, ker je bila pripravljena za mimoideče božanstvo, da se okrepeča. Ko so po večurnem obhodu prinesli malika in kačo nazaj v svetišče, se je po-božna množica mirno razšla.

Malo verjetna vest, ki so jo raztrosili prejšnji dan brezvestni ljudje, da bode ta množica naskočila katoliški misiji, se ni uresničila. Bonci, poganski menihi, so namreč na tihem med ljudstvo razširjali sleparsko govorico, da zato neče deževati, ker je katoliški škof sezidal tako visoko poslopje (stolno cerkev). S tem je namreč razdril „fungšui“ (žile), po katerih se pretaka sreča. Pošteno in miroljubno ljudstvo se to pot zlobnim boncem ni vsedlo na lim. In prav je imelo. Bog, ki skrbi tudi za pogane in jim ne ostane dolžan za nobeno dobro delo, je odprl še tisto noč nebeške zatvorice in deževalo je z majhnimi presledki tri dni, kakor bi lil iz škafa.

Tako je bilo lansko leto. Letos pa smo imeli še hujšo sušo, vročino v malem srpanu pa tako, da ljudje se dvajset let ne pomnijo tako strašne.*) Ljudje so po poljih in cestah od neznosne vročine cepali kakor muhe.

*) V Tsinanfu smo imeli ob 6. uri jutraj 33—35° C, opoldne pa (v senci) celih 43° C. — V Tientsinu je toplomer kazal iste dni opoldne celo 48° C.

hrbet, da ne bi uropal samo dela Češke, ampak morda še prestolnico avstrijsko. (Priznanje.) Ne zanašajmo se preveč na zvezo z Nemčijo, ampak se ozrimo enkrat po laštni državi. Pred vsem bi bila dolžnost avstrijske vlade, da bi pogledala, kako se pri nas vlada. Na obljube ministrskih predsednikov ali ministrov kot takih danes itak noben Slovan ne polaga nič več, ker smo prepričani, da se obljube v dejanju spremenijo ravno v nasprotno. Za časa najsvetejših obljub prejemo najhujše batine. Šola izkušnje nas je učila, da obljubam avstrijskih vlad ne verjamemo več, dokler se ne bodo spremenile v dejstva.

Vlada in tudi krščansko-socialna stranka naj pomislite, kaj bi bilo potem, če bi nastala v Evropi kaka druga zveza. Danes štejemo Italijo za svojo zaveznico. Mi poznamo Lahe bolje kakor krščanski poslanci. Jaz stanujem ob laški meji in vem, za čim stremi ljudstvo. Vlade so danes, in jutri jih ni več, ljudstvo pa ostane; to, kar hoče ljudstvo, se mora zgoditi, in tudi na Laškem bo prišlo do tega, in potem bomo zapazili pred sabo namesto najožjega zaveznika najljutejšega sovražnika.

Avstrijske diplomate bi dandanes pri nas nadomestoval skoro že vsak otrok. Mi se ne nahajamo ravno v tem srečnem položaju, da bi imeli take diplomate, ki bi videli resnično nevarnost; še manj zmožni so, da bi mogli tako nevarnost odvrniti. Če torej nastane kaka druga zveza izven Avstrije, potem mi povejte, moj ljubi gospod tovariš Miklas, kaj se naj potem zgodi z Avstrijo? Nemčija je pač tudi samo moč, in nepremagljiva moč ni, zakaj njena moč je mnogo manjša kot je bila svoj čas moč Rimljanov, o katerih danes razen njihovega imena ni več ne sluha ne duha. Enaka usoda čaka tudi Nemčijo. Vsled tega res nimamo vzroka, da bi se nemških zaveznikov Bog ve kako veselili in se nanje zanašali. Izkušnje s to zvezo so bile za nas skrajno žalostne in jaz prorokujem, da bodo tudi žalostne. Avstrijske vlade se skoro prav nič ne ozirajo na slovanski element v Avstriji, da, rekel bi, da ga sploh ne razumejo ceniti, ker ga ne poznajo, ker je slovanski element za ministre španska vas. V vsakem Slovanu, ki zahteva postavno zagajanje mu pravice, sumijo panslavista, rusofila, s katerim se mora ne samo slabo ravnati, ne ga samo preganjati, ampak ga tudi, četudi prav malo, vtakniti v luknjo. (Veselost.) Take smeri so se držale do danes avstrijske vlade in tudi sedanja vlada ne pozna druge. To čutimo kaj hudo na Koroškem in s tem prehajam k pravemu predmetu.

V Avstriji menda ne sme biti reda.

Zdi se, kot bi bila Avstrija država, v kateri že prav ničesar ne sme biti v redu. Tako smo se že navadili na to, da v Avstriji mora biti vse v neredu, da menimo, da mora pri tem ostati, in to prihaja odtod, ker smo tukaj obsojeni, da pripadamo kaki gotovi vrsti ljudi.

Gospoda moja! Imamo ljudsko zbornico, izvoljeno na podlagi splošne, direktne volilne pravice. Dobro, to bo spoznal za pravo vsak pravično misleč mož. Toda nimamo še zdaleka ljudske vlade. Oglejmo si le sedanje vladne zastopnike, iz katere vrste izhajajo? Ti so pravi pravcati

Vsled solnčarice je umrlo tiste dni več misijonarjev. Tekom pol dneva je bilo po njih... Ker je koncem julija deževalo par dni zaporedoma, dobila je zemlja dovolj vlage za drugo setev. Sirk, proso in fižol, ki so ga vsejali koj po dežju, je vzkli čudovito naglo in ker je bilo potem še nekoliko dežja, je kazalo vse tako lepo, da je cena žita, ki je vsled uničene prve letine silno poskočila, padla kar za polovico.

Pa kaj se zgodi? Kar čez noč se pokažejo požrešne kobilice v toliki množini, kakor že zdavnaj ne. Kamor so se vsedle, nastala je v kratkem puščava. A ta golazen nikakor ni taka uima, da bi ji človek vsaj deloma ne mogel priti v okom. Večjim soseskam s številnim prebivalstvom se je po silnem naporu posrečilo obvarovati vsaj del poljskih sadežev. Ko se je namreč zvedelo, da se bliža ta nesreča, vzdignila se je kar vsa vas in hitela sovražniku naproti z vsakovrstnim orodjem, godbenim in morilnim. Ko se je oblak kobilic prikazal v višavi, nastal je tak ropot in krik, da je nepovabljenim gostom minilo vse veselje pomuditi se ondi za par kratkih uric. — S kobilicami pa, skakajočimi po tleh, je številno ljudstvo, postavljeno v dolgo bojno vrsto, obručunalo s širokimi podplati, pritrjenimi na bambusove palice. Seveda je bilo tudi to mesarsko klanje spremljevano z nepopisnim krikom in vriščem. Na ta priprost način se je ponekod posrečilo obvarovati polje pred opustošenjem letečega sovraga.

A — „kar je ostalo kobilici, je snedel keber“. No, keber to pot ravno ni bil, ki je pobral kobilicne ostanke, bile so — gosnice. Za marsi-

birokrati, to so ljudje, ki cepijo dlako (veselost), to so ljudje, izmed katerih delata dva cel mesec samo „i“ — in 31. dan še ni pike gori. (Bučna veselost. — Posl. Freundlich: Haerdtl ne poslušaj!) Haerdtl? Da, to se tiče tudi njega. On gotovo ni srčen prijatelj Slovencev, nikdar ni bil in dokler bo živ, ne bo.

Rekel sem, gospoda moja, da je Avstrija država, v kateri se na kak red sploh ne sme misliti, vse mora ostati v neredu. Dokler na vodilnih mestih nimamo mož, ki so zastopniki ljudstva, tako dolgo ne bomo dosegli tega, kar pravzaprav želimo. Vsi brez izjeme želimo vendar ljudstvu dobro v Avstriji, hočemo tudi, da se preklicano narodno preklanje v Avstriji neha, to hočemo vsi.

Kdo je vzrok, če ne Nemci in vlada?

Gre se za to, kdo odbija sredstva, da ne moremo tega doseči. To je po eni strani strast Nemcev brez izjeme in po drugi strani — nočem rabiti izraza, vsled katerega bi bil morda poklican k redu — je zaostalost vlade. (To še gre!) Jaz bi bil povedal nekaj hujšega, pa sem opustil.

(Dalje sledi.)

Profi škandaloznim razmeram na celovškem kolodvoru.

Poslanec Grafenauer je vložil sledečo interpelacijo:

Interpelacija

poslanca Grafenauerja, Zahradnika in tovarišev na železniškega ministra o dogodkih na celovškem kolodvoru.

Jezikovne razmere in po njih provzročeni dogodki na glavnem celovškem kolodvoru, kakor tudi trmasto obnašanje ondotnih uradnikov, osobito drzen nastop gđ. Anderwald, so bile že opeotovano razmotrivane v zbornici.

Grajanje razmere so se v toliko izpremenile, da so postale naravnost neznosne in silijo koroške Slovence naravnost, da nastopijo s silo.

Gospodom resortnim ekscelencam se po vrsti ne zdi potrebno, da bi preiskali te razmere in opozorili železniške uradnike vsaj na obstoječe službene predpise in jih spomnili nanje. Še manj se pa zdi po ministrstvih potrebno, da bi odgovorili na interpelacijo.

Kako so se razvile napake na celovškem glavnem kolodvoru, nam poleg veliko drugih kazeta sledeča slučajja:

Dne 4. novembra 1909 je zahteval župan slovenske občine Blate, g. Miklavič, slovensko vozni listek južne železnice v Pliberk. Službojoča gospodična ni samo hotela izročiti voznega listka, marveč se je obnašala s prirojeno predrznostjo nasproti potniku tako, da je moral vstopiti v vlak brez voznega listka.

Komaj je vstopil potnik v železniški voz, je prišel za njim stražnik, ki je župana vkljub ugovoru aretiral in ga še z enim stražnikom zvezanega predstavil celovškemu mestnemu magistratu.

katerega poljedelca — čisto nova prikazen. Kar je to grozno žival storilo posebno strašno, je bilo — število. Bilo jih je legijon. Vse uničevanje je bilo naravnost brezuspešno. Pa vsaj v mnogih krajih se te golazni ljudje še dotakniti niso upali. Misleč, da je kako božanstvo, ki se je javilo v podobi teh čudnih gosenic, so lahkoverni ljudje hiteli v malikovalnice ter ondi zažigali neznanemu bogu kadilo. Videl sem na poljih ljudi, ki so kleče trkali z glavo ob trdi kamen — pred gosenicami, hoteč jih na ta spokorni in ponižni način preprositi, da bi prizanegli polju...

Žalosten je bil pogled na njive, ki so se jih lotile nenasiitljive gosenice. Od prosa ni ostalo razen golih stebelc prav nič. Ko so bili poljski pridelki pokončani, spravile so se na travo ob potih in v kratkem času se ti je zdelo, da je padla ondi ostra kosa.

Ker je imel to leto srp tako malo opravka, ga bo imela pa smrtna kosa pozimi tem več...

Smešnice.

Katehet: France, koliko je zakramentov?
France: Tri, in sicer župan, birič in orožnik.
Katehet: Za božjo voljo, kako pa ti prideš do tega?

France: Zadnjikrat so ti trije (župan, birič in orožnik) prišli v našo hišo in tedaj so oče rekli: „Ali so ti sakramentarji že zopet tu!“

Imate bolečine?

Revmatične, protinske, v zobeh, glavobol? Ali ste se po prepihu ali drugače prehladili? Poskusite vendar bolečine utehajoči, lekajoči in krepčajoči Fellerjev fluid z znamko „Elsa-fluid“. Ta je v resnici dober! To ni samo reklama! DvanajstERICA za poskušnjo 5 kron franko. Izdovatelj samo lekarnar Feller v Stubici, Elsa-trg št. 67 (Hrvatsko).

Zapora je rešila župana edino slučajna okolnost, ker je imel pri sebi orožni list.

Dne 10. novembra 1909 je zahteval neki posestnik iz Marije Zile, Anton Errat, slovensko vozni listek v Beljak, ki mu ni bil izroččen, marveč je bil v tem trenutku aretiran, odveden v nezakurjen zapor, kjer je moral 12 ur čakati, da so ga zaslišali, nakar so ga obsodili v 24 urni zapor.

Z ozirom na navedene in podobne nedostatke na celovškem glavnem kolodvoru, ki kažejo protekcijo nemškega elementa, vprašajo poslanci:

1. So li Vaši ekscelenci znane jezikovne razmere celovškega glavnega kolodvora?

2. Koliko časa misli Vaša ekscelencija kot najvišja železniška upravna oblast še trpeti take škandalozne razmere?

2. Hoče li Vaša ekscelencija uvesti o navedenih razmerah preiskavo po nepristranskih uradnikih?

4. Ali se zdi Vaši ekscelenci vredno, odgovoriti na že stavljeno interpelacijo?

Dunaj, 25. novembra 1909.

Darovi.

Za podljubeljski „Delavski dom“:

182—183.	Č. g. A. Wieser, dekan, Gospa Sveta	K 10—
184.	G. Albin Novak v Sinčevsi	5.—
185.	G. Jan. Kuhar, orglarski mojster	5.—
186.	Č. g. Šimen Greiner, župnik	5.—
187—189.	Društvo „Trdnjava“ na Djekšah	16.—
190—191.	G. Gašper nabral v Št. Janžu	13.82
	Nabiralnik	6.—
	Č. g. A. Benetek, kaplan v Žel. Kapli	4.—
	Neimenovan	2.—

Iskrena prošnja.

Hitro se nam bliža zima, mraz. Še celo odrastli stiskamo se okoli mamke-peči. Le ubogi deci ni prizaneseno, dolžnost jo tudi v tem bridkem času kliče v šolo. Burja brije čez ravan, mraz pritiska, pot do šole pa je dolga. Komu bi se ubogi otroci ne smilili do srca, ki tako slabo oblečeni tudi pozimi zvesto spolnujejo obveznost šolskega obiskovanja! Večina naših našo „Narodno šolo“ obiskujočih 212 otrok so pa otroci ubogih starišev, ki nujno potrebujejo za zimski čas obuvala in tople obleke. Naznanjamo zato p. n. dobrotnikom naše slovenske šolske mladine, da nameravamo napraviti tudi letos in sicer na kvaterno sredo, dne 15. decembra t. l., na korist ubogih otrok naše šole običajno božično slavnost. Obsežne priprave za to slavnost so že v polnem tiru. Zaupljivo se obračamo tedaj do prebglah src slovenskih rodoljubov in rodoljubkinj z iskreno prošnjo, da naj blagovolijo tudi letos priti nam na pomoč z obilnimi darovi v blagu, sosebno pa v denarju. Ker pa je čas do nameravane slavnosti že zelo kratek in nakupovanje in razvrstitev darov za toliko otrok naše č. šolske sestre zelo mnogo časa in truda stane, tedaj dodamo še to prošnjo, da se nam blagovolijo darovi prav kmalu poslati. Za vso naklonjenost in darežljivost se že v naprej iskreno zahvaljujemo.

V Št. Rupertu pri Velikovcu, dne 17. nov. 1909.

Vodstvo „Narodne šole“.

Koroške novice.

Cerkvena odlikovanja. Nj. ekscelencija knezoškof dr. Kahn je imenoval preč. gosp. Simona Čemer, dekana v Velikovcu, za knezoškofijskega častnega konzistorijalnega svetovalca, za knezoškof. duhovna svetovalca pa č. gg. Val. Kapun, župnika na Brezi, in Franca Treiber, župnika v Št. Rupertu pri Velikovcu. Zaslužnim rojakom iskreno čestitamo!

Dr. Somer-Grafenauer. Poslanec Dobernig je odgovarjal poslancu Grafenauerju, da zastopa nemške katolike in deželnem šolskem svetu Slovence, mil. gosp. dr. Somer. S tem je hotel tudi ovreči Grafenauerjevo trditev, da Slovenci nimamo zastopnika v deželnem šolskem svetu. Zato je g. posl. Grafenauer takoj odbil ost. Dobernigove puščice z medklicem, da g. dr. Somer ni zanič za nas Slovence. Kdor je bral govor posl. Grafenauerja in posl. Doberniga, je moral vedeti, da je poslanec Grafenauer hotel z medklicem reči: Dr. Somer je v deželnem šolskem svetu kot zastopnik cerkve in ne Slovencev ter se vled tega gerira tam tudi kot tak. Ko bi se kazal kot zastopnika Slovencev, bi seveda narastlo vpitje nacionalcev do nebes in bi očitali g. Somerju, da ne zastopa cerkve, ampak „hec-Slovenec“. Vsled tega nimamo slovenskega zastopnika v dež. šol. svetu. „Freie Stimmen“ in „Kärntner Tagblatt“ pa zavijata zdaj in izrabljata Grafenauerjev medklic, kakor da bi bil g. poslanec rekel, da je gosp. dr. Somer sploh zanič zastopnik. Pri „Fr. Stimmen“ smo vajeni laži, a krščanski list, za kakršnega

se seveda šteje „K. T.“, bi moral poročati malo drugače. Bolje bi bil storil, da bi bil objavil Grafenauerjev govor, ki ga je popolnoma zamolčal. Sploh pobira ta list stopinje za „Fr. St.“, kadar se gre zoper Slovence. Tako je tudi lažljivo poročal, da sta bila Miklavič in Erat aretovana, ker sta „razsajala“. Menda tudi krščansko!

„Straža“ o poslancu Grafenauerju. Povodom zadnjega izbornega govora poslanca Grafenauerja v državnem zboru je pisala mariborska „Straža“ sledeče: „Poslanec Grafenauer je znan v poslanski zbornici kot izboren in dovtipen govornik. Takšni poslanci so redko sejani, zato pa imajo vedno veliko korono poslušalcev, kadar govorijo. Razven tega pa je znano, da je Grafenauer tudi eden izmed nacionalno-periferijskih poslancev, in ker pri njih govorih pride mnogokrat do hudih spopadov, zato tudi ta okolnost Grafenauerju privabi precej poslušalcev. In Grafenauer zna svoje nasprotnike fino, hudomušno, a temeljito zavrniti. To je pokazal tudi dne 25. m. m., ko je v imenu Slovenskega kluba govoril o debati o varstvu narodnih manjšin. Kadar koli se je oglasil Nagele in Kirchmayer z medklici, vselej jih je med velikanskim smehom Grafenauer takoj zopet pripravil, da sta umolknila. Izmed vseh govornikov omenjenega dneva je imel Grafenauer po Bienertovem govoru pač največ poslušalcev, bilo je največ življenja med njegovim govorom, in zato je tudi galerija postala zopet pozornejša, ko je začel Grafenauer svoja izvajanja. Poslanec Grafenauer je zavračal najprej Bienertova izvajanja in potem na zadnjih dogodkih, ki so se dogodili na Koroškem, kako je vlada zares Slovanom prijazna in pravična. Na banditskem izletu Nemcev v Brncu je dokazal, kakšni so sedanjí Bienertovi c. kr. avstrijski, objektivni uradniki. Govor je naredil velik utis in opazilo se je, da so posebno načelnik Poljskega kluba prof. Glabinski z drugimi Poljaki vred pozorno poslušali gravamina koroških Slovencev.“

Rana smrt. Pretečeno sredo, 1. t. m., je umrl na svojem domu v Hodišah tukajšnji omošolec Marijaniščan Kristijan Aichholzer. Ni še dovršil 21 let, ko je srčna vodenika po dolgem bolehanju upihnila luč njegovemu mlademu življenju. Blagi pokojnik je bil priljubljena oseba svojim profesorjem in vzgojiteljem nič manj kakor svojim součencem in sogojcem. Mirnega, tihega značaja, odkritosrčno in globoko pobožen in zraven marljiv kot bučelica je obetal postati enkrat ravno tako vesten duhovnik svojim koroškim rojakom. To šolsko leto so si ga izvolili višjegimnazijci v Marijanišcu za predsednika svoje cvetoče Marijine družbe, in težko bi našli boljše osebo za to odlično mesto. Naj počiva v miru! Starišem pa naše odkrito sožalje!

Odgovor na polemične članke v „Korošču“. Slovenski učitelji izjavljamo, da ne stojimo s polemičnimi članki v „Korošču“, ki so naperjeni proti voditeljem koroških Slovencev, v nobenem stiku.

Vabilo na Miklavžev večer, ki ga priredi društvo „Lipa“ v nedeljo, dne 5. grudna t. l., ob 3. uri popoldne, v „Narodnem domu“ v Velikovcu. — Na vspredu je: Nastop Miklavža (in parkeljna), govor, tamburanje in šaljiva igra. — Ker je Miklavž letos obljubil bogato obdarovati otročiče, zato pričakujemo točne in obilne udeležbe!

Odbor.

Razpisano je provizorično zasedeno učno mesto na šestrazrednici v Prevaljah (ekspozitura Leše) v definitivno nameščenje.

Dobernig odgovarja Grafenauerju. Posl. Grafenauer je povedal v zadnjem govoru v državnem zboru zgolj dejstva. Nemci so bili pobiti in so vsled tega poslali v boj svojega voditelja posl. Doberniga, da jih izreže, kar se mu pa ni posrečilo. Zanimivo je, da nemški nacionalci v državnem zboru sistematično poročajo prave bajke o narodnem miru na Koroškem. Po njihovih izjavah je na Koroškem vse mirno in skrajno zadovoljno, le edin Grafenauer in par župnikov ne. Vse drugače govorijo — v deželnem zboru doma. Tam smo Slovenci pravi fanatiki, tam slikajo strašno slovensko nevarnost. Cele predloge stavijo proti slovenski nevarnosti in slovenskim hujskačem na Koroškem. Ker posl. Dobernig ni mogel stvarno odgovorjati na Grafenauerjeva izvajanja, zato se je poslužil lažnivih „šlagarjev“ iz „Freie Stimmen“, češ, da sta bila Miklavič in Erat aretovana, ker sta „razsajala“ na kolodvoru. Konstatiramo, da to ni resnica. Po Miklaviča je prišel redar v voz, kjer je sedel mirno in tudi Erat ni delal škandalov. Če pa sta povedala v dostojnem glasu uradnikom to, kar jim gre, sta imela popolnoma prav. Res tudi ni, g. Dobernig, da so prišli k otvoritvi „Tamburaškega doma“ na Brnci kranjski pomagači in da je bila demonstracija mirna. Do pičice vse je resnično, kar je pisal o tej reči

„Mir“; saj nemški listi tudi z eno črko niso mogli ovreči, kar je poročal. Značilno za koroške razmere je tudi, da je Dobernig rekel, da se uradnikom-demonstrantom ne bo ničesar zgodilo, za kar da bodo poskrbeli nemški poslanci. S to izjavo je Dobernig sam izpodbil temelj svojemu govoru.

Kako sem dobil vozni listek na kolodvoru v Celovcu? Bilo je v torek 30. listopada, ob 7. uri 45 minut zvečer. Pri blagajni je bila neka mlada gospodična. Jaz rečem: „Prosim v Rikarjovas!“ Gospodična: „Ich verstehe nicht.“ Jaz bolj glasno: „Rikarjovas.“ Gospodična zopet parkrat: „Ich verstehe nicht!“ Nato okence zapre in gre k svoji pisalni mizi. Jaz pa čakam potrpežljivo par minut. Za menoj stopite kake dve stranki. Gospodična zopet odpre okence (zdaj zgornje): „Kam se pa peljete?“ (nemško). Jaz: „Prosim za karto 3. razreda v Rikarjovas.“ Ona (nemško): „Ne razumem, govorite nemško!“ Vzajem denarnico in naštejem dotično svoto. Ona odrine denar in reče: „Pojdite naprej!“ in vpraša drugo stranko. Kaj sem hotel? Odidem od šalterja in grem, da bi prišel na peron. Ljudje so se zbirali. Portir me pozove: „Prosim karto.“ Jaz: „Pri kasi je, je nisem dobil; prosim, ali bi mi jo dobili Vi, gospod portir?“ Portir: „Tam je blagajna, tja idite, tam jo dobite.“ „Sem že bil, pa nič dobil.“ „V Celovcu morate nemško zahtevati!“ Jaz: „Dozdaj sem vedno dobil karto, če sem tudi slovensko zahteval“ (pri prejšnji upravi). Se prepirava nekaj časa mirno, med tem reče on večkrat: „Zastopma nič slovenski“ (slovensko). Vmeša se neki človek, katerega pa portir na mojo zahtevo takoj zavrne. Ko hočem iti na peron, se mi vstopi nasproti portir in me ne pusti: „Brez karte ne smete vstopiti.“ „Bom pa od kondukterja karto dobil.“ „Ne, tukaj jo morate dobiti, tam plačate kazen.“ „Pa bom.“ Stavi se vedno pred mene, da ne morem naprej. Jaz: „Vi mi zabranjate osebno prostost!“ Med tem pride postajenačelnik: „Kaj je?“ Jaz: „Prosim, morda gosp. Stationschef?“ (slov.) On: „Ja, ich bin der Stationschef.“ „Glejte, gosp. Stationschef, hotel sem dobiti karto, pa pri kasi je ne dobim, gosp. portir me pa brez karte ne pusti naprej.“ „Kam se peljate?“ „V Rikarjovas.“ „Das ist Rückersdorf.“ Jaz: „Najbrž bo tako.“ Postajenačelnik: „Gospodična ne zna slovensko.“ Jaz: „Vedno sem dobil karte pri prejšnjem uradniku na slovensko zahtevo.“ — Prišel je policaj. „Glejte, ta gospod provocira, ker noče nemško zahtevati.“ Policaj: „Bomo videli, alo sem.“ (Oblastno.) Jaz: „Prosim, jaz čisto nič ne provociram, dajte mi karto, pa je.“ — Nato gre postajenačelnik z menoj k blagajni. Gospodična je že čakala, odpre okence, gospod postajenačelnik: „Geben Sie eine Karte nach Rückersdorf.“ Jaz odprem denarnico, dam denar, gšč. pa meni karto. Ko hočem iti, reče policaj: „Pojte zdaj z menoj.“ Jaz: „Kaj, kam pa?“ Postajenačelnik pa reče: „Ne, gospod se mora zdaj odpeljati.“ Policaj: „A tako, prosim nacionala!“ Jaz: „Ivan Dolinar, provizor v Šmarjeti pri Velikovcu.“ „Kako? Ivan?“ „Ja, ja, Ivan, Ivan.“ Piše „Šmarjeta, das ist St. Martin.“ „Ne, to je Šmarjeta. Šmar-je-ta, Sancte Margaritae“ (tega ni zapisal). Velikovec mu je bil znan, ker je takoj zapisal „Völkermarkt“. — Cel čas sem jaz govoril slovensko, portir, postajenačelnik in policaj pa nemško; portir je po slovensko rekel samo „Zastopma nič slovenski“. Občinstvo, ki se ga je precej nabralo, poslušalo je pa v obeh jezikih. Razumeli smo se pa vsi. — Potem sem mogel iti, rekel sem pa sam pri sebi: „Celovec, ne vidiš me kmalu, če ne bo sila. Svoje krajcarje lahko drugam obrnem. Bilo mi je pa vse eno, ko so me stiskali: Magari me obesijo na sredi celovškega trga, ne odjenjam pa ne od svojih pravic. Zapri bi me bili pa lahko. Zakaj? 1. Postajenačelnik je rekel, da provociram, priče pa nisem imel zase, da to ni bila resnica. 2. Ko sem hotel na peron, se mi je postavil portir naproti, lahko bi rekli, da sem se osebno ustavljal uradni osebi (seveda se je le on meni). Portir je še rekel: „Govorite nemško, to je postava (Gesetz).“ Jaz: „Pokažite mi jo, ali ste Vi ta postava?“

Ivan Dolinar,

provizor v Šmarjeti.

Sele. Da „Štajerc“, ta v resnici „giftna krota“, krmi svoje bralce le z lažmi, je znano. Ko bi ne bilo na svetu laži, bi sploh ne mogel več izhajati. Zato bi se sploh ne zmenili za lažnivo klepetanje te liberalne cote, ko bi ne bil v svoji 47. številki z dne 21. novembra t. l. napadel na najgrši način našega č. gosp. župnika. „Štajerc“ je objavil sramotilen članek o koncertu, ki ga je priredilo v Selah dne 14. t. m. slovensko tamburaško društvo „Strel“ iz Borovelj. Ne čudimo se, da tamburaši, ki so svojo nalogo zelo izborno izvršili, niso nemčurjem po volji, ker je

Priporočamo našim gospodinjam pravi :FRANCKOV: kavni
pridatek iz zagrebške tovarne.

tamburica le last Slovencev; toda čudimo se naslednjim vrsticam, katere nam izdajo poglaviti namen liberalnega dopisnika: „Špilali so menda tako mило in lepo, da je fajmošter Mažija zagrabil in da sta plesala „srbsko mazurko“ itd. In trditev je seveda popolnoma zlagana in ta je grdo obrekovanje našega veleč. g. župnika, katerega prosimo, da toži napadalca svoje časti. Ne le podpisani, ampak sploh vsi pri tej veselici navzoči lahko potrdijo pod prisego, da „Štajerc“ laže. S takimi lažmi torej hočejo liberalni privandanci razhujskati ljudi zoper domačega župnika. Jasno je torej kot beli dan, da ima nemški hinavec „Štajerc“, tiskan v slovenščini, le namen, izpodkopati med slovenskim ljudstvom „vero“ in pripravljati med Slovenci tla za nemški protestantizem. Zato udarja in obrekuje v prvi vrsti duhovnike, da bi jim ljudstvo več ne zaupalo. Zato ne trpite te „giftne krote“ v poštenih krščanskih hišah ter prepovejte svojim šolarjem, ta list sprejemati. Če pa v kljub temu še mislite zajemati strup iz „giftne krote“, vam voščimo prav močen želodec in povrh še dober apetit!

Pet Selanov.

Črna. (V zakonski jarem!) V naši župnijski cerkvi je bilo zadnjih štirinajst dni pred adventom osem porok — dva pondeljka po štiri naenkrat. Poročili so se razen enega kmeta izključno sami rudarji. Največja izmed porok je bila v pondeljek 22. listopada, ko sta storila zakonsko zvezo vrli Janez Polanšek pd. Lipolt iz Koprivne in pa pd. Vesevkova Micka iz Ludranškega vrha v Črni. Na ženitovanju je bilo nad sto svatov — skoro vsi črnski in koprivski kmetje. — Spoštovani mladi zakonski dvojici želimo vsi božjega blagoslova in zadovoljnosti v novem stanu!

Vrba. (O južni železnici.) Na tukajšnji postaji je hotela neka oseba oddati pošiljatev, namenjeno v Istro, s slovenskim voznim listom. Zadnja postaja je bila označena v laščini. Pošiljatev se je brez vsake motivacije odbila. Stranka se pritoži na ravnateljstvo c. kr. južne železnice na Dunaju, katero je z odlokom z dne 24. nov., št. 36.923/4, naznanilo, da se je pošiljatev radi tega zavrnila, ker je pri navedeni vsebini manjkala — nemška prestava. Proč torej z nemškimi naslovi na voznih listih!

Borovlje. (Ata se perejo.) Ata Neutzler, blagajničar pri „Krankenkassa“, iz dolgega časa tudi „škribar“ za „Arbeiterwille“, nadzornik „konzuma“ itd. itd. so dolgo časa navzlic vsem poslom in častem v potu svojega obraza nosili svoj okrogli „fassl“ gori po klanec k Bundru na rdečo zofo. Delo je bilo naporno in hudo in sčasoma bi lahko pol masti izteklo. Zakaj pa smo nadzornik konzuma, če ne smem blizu njega stanovati? Bliže konzuma grem, pa je! In dobro jim je djalo to, kajti obroči že pokajo. Na Mostiču jim na pr. nihče ni hotel verjeti, da bi se takim „pravim“ socijem za vsakdanji kruhek slabo godilo. Ko so torej bili ata bliže tistega konzuma, so, kakor je to pri socijih navada, da samo eden misli drugi pa slepo prikimavajo, dali odpovedati službo tistim, ki jim niso dragi. Poslovodja je imel na pr. trimesečno odpoved — ni res, da je tako? — pa so ga takoj odpustili. (Ja ja, willst du nicht mein Brüderl sein, hau ich dir den Schädel ein!) Kaj pa bi bilo ata, ko je ta možakar srečno zunaj in ni več takega odpora, ali ne bi šlo, da še g. Streina vržete vun in bi Vašo zofo, hočem reči, kaso, še bliže konzuma privlekli. Salament, to bi bilo nekaj, če bi gospod „Aufsichtsrat“ Neutzler v konzumu stanovali, pa gledali dol na glavni trg in tiste pametne ljudi, po kojih hrbitu ste prišli srečno v prvi „štok“ konzuma. V zadnjem dopisu ste nekaj namigavali na Podljubelj, tukaj samo bodi povedano, da je več ljudi pri nas, ki znajo obračati pero, ni treba, da bi morala vsako vrsto pisati ena oseba, kakor je to navada pri vas.

Velikovec. (Mi jahamo.) Ko smo šli velikovski narodnjaki zadnje nedelje, okrašeni s trobojnicami, na Djekše, smo se nemčurjem tako dopadli, da so poročali o tem v „proste štimce“. To jim ne gre v glavo, da smo tamburaši šli kar naravnost na Djekše, dočim se oni niso upali gor in so morali kar po cigansko kuhati in obedovati pri nekem križu blizu Djekš. S puškami za zajčki nam še tudi ni treba letati po Djekšah kakor onim, še manj pa pri križih kuhati, ker nam še v gostilnah pošteno potrežejo. Slovenske trobojnice jih jezijo kakor rdeč robec purana. Naj se nemčurji okrasijo s frankfurtarskimi cunjami, in videli bodo, kako jih bodo vrli Djekšani pozdravili. Dopisnika štime vprašamo le, če ima toliko poguma v hlačah: „Povejte po imenu, kdo da je tisti plačani agitator iz Vovber“. Slovenski fantje imamo dovolj poguma. Veseli nas, da vemo, kaj nasprotnike najbolj jezi. Naj se to lažijo, da bodo od zdaj videli slovenske trobojnice še prav mnogokrat. Torej na zopetno svi-

denje na Djekšah! Mi smo še povabljeni, vi pa nič. Se bote morali že iti ponujat. Pa na obed pri križu ne pozabite; kličemo vam že sedaj: Dober tek!

Žitaravas. († Star junak.) V nedeljo, dne 28. m. m., smo pokopali pri nas čez 80 let starega moža, g. Janeza Lojk, doma iz Bistrice pri Trziču na Gorenjskem. Rajni je bil vojak iz leta 1848/49/56, je nosil vojaško suktnjo 12 let in imel v spomin na iste dni štiri kolajne. Radi smo rajnega poslušali, ko je nam pripovedoval o Radeckem, o mladem junaku cesarju Francu Jožefu, ki se je pogumno boril na Laškem, zanašajoč se na zvestobo slovenskih fantov. Ostala leta se je preživil kot korejaneec in kot tak je bil znan skoraj po celi Spodnji Koroški. N. p. v m!

Grebinj. (Baronu Helldorfu) gre slabo. Njegovo veliko in razsežno posestvo je zadolženo. Zato je bil prisiljen prodati lepo posestvo v Šent Petru. Taki gospodje navadno ne prodajajo, ampak kupujejo. Bog grebinjskih nemškutarjev, Helldorfov oskrbnik g. A. Manner, se dobro spozna pri prodaji. Zemljo, ki so jo imeli nekdanj v posesti Slovenci, ko še niso bili grajščinski sužnji, prodaja zopet Slovincem, toda tako, da niti ziniti ne smejo, da so Slovenci. V Grebinju in okolici se g. Mannerja vse boji. Če ga ne ubogajo, pa nimajo drv in stelje. Grajščinski bič se vije okoli kmečkih trupel hujše kakor nekdanj, ko so bili slovenski kmetje še sužnji. Kako grenek pač mora biti kruh, ki ga jedo slovenski trpini po milosti nemških valpetov! Kako pač mora kmeta boleti, ko vidi, kako krasno stanovanje ima g. Manner, in kako dobro se mu godi ob mastni plači, ki jo dobiva od gosp. baronal Kmetje pa morajo grizti črn kruh in zraven še prosti niso; zakaj grajščinski bič se vihti nad njimi in neizprosno, kakor v srednjem veku, preti: „Ako ne boš ravnal po moji volji, pa ti še črnega kruha ne privoščimo“. Toda Manner bo še skušil, da ni sam na svetu.

Velikovec. V odgovor na nemška nasilstva zoper Slovence je darovala naša „Hranilnica in posojilnica“ Narodni šoli v Št. Rupertu pri Velikovcu 100 kron.

Sv. Križ nad Črnečami. V stalni pokojje stopil preč. g. Franc Leber, župnik v Št. Janu, dobro znan romarjem Sv. Križa, kjer je nad 11 let vzgledno sodeloval pri shodih itd. Nastanil se je v Polzeli. Kot njegov naslednik je bil dne 1. decembra v Št. Janu inštaliran č. g. J. Mojzisiček, doslej župnik v Št. Rupertu nad Laškim.

Libeliče. (Šolo so zaprli) do 13. decembra radi oslovskega kašlja med otroki.

Spodnji Dravberg. (Razno.) Tukajšnji trgovec in gostilničar g. A. Topolnik se je preselil v Šoštanj. Gostilno in trgovino „Na pošti“ je prevzel neki A. Eichberger. — Požarna bramba je dobila pred nekaj časom novo parno brizgalnico. — Umrla sta dne 27. nov. hišna posestnica v trgu, Göchel, in na Gorici posestnik Kodrun pd. Pečnik. — Henkejevo restavracijo pri kolodvoru je kupil gosp. Otmar Goll za 60.000 kron.

Borovlje. (Napač.) Dne 21. novembra je napadlo šest nemškutarjskih puškarskih vajencev puškarskega pomočnika Paveka iz Medborovnice, ki je v silobranu lahko ranil enega izmed napadalcev. Zdaj pa pišejo po nemških listih, da so Slovenci vzrok temu pretepu ter nesramno hujskajo proti slovenskim puškarskim dobaviteljem. Namen je jasen. Krivda se mora vreči na tukajšnje Slovence, ali so oni v zvezi s tem ali ne, samo da se očrnijo pred svetom. Konstatiramo, da Pavek ni član nobenega slovenskega društva in ga sploh še nikoli nismo videli pri kaki slovenski prireditvi ne v Podljubelju in ne v Borovljah, pač pa so omenjeni napadalci člani nemškega „Turnvereina“, katerega komandant je sam g. dr. Maurer, in ki izzivajo po Borovljah s frankfurtarskimi trakovi za klobuki in so spravili pridnega fanta na zatožno klop.

Borovlje. (Sprememba posesti.) Znano slovensko gostilno pri Stajrerju v Goričah je kupil od sedanjega posestnika g. Blaža Mostečnik g. Gašpar Kavar iz Št. Ane pri Trziču za 23.600 kron.

Podklošter. (Na žel. postaji.) Nedavno se hoče zilski Slovenec z „Ziljanom“ v smeri proti Beljaku peljati in zahteva na postaji vozni listek slovenski. Ime postaje bi uradniku moralo biti znano, ker dotični kraj ni zelo oddaljen od Podkloštra in drugič pa je tudi napisano v slovenščini na postajici — torej ga mora uradništvo poznati; in na to se je Slovenec tudi skliceval. In uradnik je tudi razumel, a ni hotel razumeti; sliši ime v drugič — zopet nič; ko ga sliši v nemščini, še le ustreže s pripombo: „Werde nicht alle Stationen windisch kennen,“ in se ga je moralo še le poučiti, naj se sličnih izrazov v pridojunge vzdruže. Slovenski kruh mu pa le diši. Nastopajo pa železniški uradniki zaradi tega

tako, da izpostavljajo Slovence v zasmeh nemškega občinstva. Ko se Slovenec obrne od uradnika, nahruli ga nekdo drug (ne uradnik): „Lernen Sie deutsch!“ (učite se nemški!) in tretji: „Wir sind in Österreich!“ (smo v Avstriji!) Na kar se mu odgovori: „Meni se tudi zdi“. Ta prizor jasno kaže nemško brezobzirnost in požrešnost. Koliko pa je Nemcev v Avstriji, pa že celo hočejo za se imeti: „Wir sind in Österreich!“ Ja, to rad verjamem in to se tudi vidi. Slovenci, Nemce bo treba soliti in od njih učiti se nastopa.

Vabilo

k

štirinajsti slavnostni božičnici

ki se priredi

v „Narodni šoli“ družbe sv. Cirila in Metoda

v Št. Rupertu pri Velikovcu

na kvatarno sredo, dne 15. decembra 1909. leta

ob 2. uri popoldne.

Spored:

1. Slavnostni govor. Govori Mesner Jurče.
2. Petje: »Božična.«
3. Deklamacije:
 - a) »Božično drevo« (Lager Maks);
 - b) »Jezušek v gozdu« (božični prizor, trogovor);
 - c) »Novoletna« (Rutar Andrej, Miklav Pavlica);
 - d) »Sveti večer je vasoval«, (Ovšan Tonče);
 - e) »Mačka, miš in miška« (Hafner Mirica, Taupe Malči in Merčjak Bertica);
 - f) »Novoletna« (Primuš Micka).
4. Petje: »Koroška narodna.«
5. Spevoigra: »Dušica v gozdu« v treh dejanjih, uprizorijo deklie.
6. Petje: »Rožmarin« Ferjančičev.
7. Druga igra: »Zdaj gre sem, zdaj pa tje«, igrajo dečki 4. razreda.
8. Petje: »Venec narodnih pesmi«, sestavil Fr. Kimovec.
9. Zahvala za darila.
10. Razdelitev božičnih daril.

K obilni udeležbi vabi častite rodoljube in prijatelje slovenske šolske mladine

vodstvo »Narodne šole«.

Društveno gibanje.

Dobrlavas. Kat. slov. izobraževalno društvo v Dobrlivasi priredi dne 8. decembra, to je na praznik Brezmadežnega spočetja Device Marije, mesečno zborovanje popoldne po blagoslovu v društvenih prostorih. Na sporedu so govori in petje. Na polnoštevilno udeležbo vabi odbor.

Št. Lipš. Slov. katol. izobraževalno društvo priredi dne 5. decembra, ob 3. uri popoldne, v gostilni pri Habnerju v Kršnivasi mesečen shod. Po zborovanju se uprizori imenitna igra „Repoštev, gorski duh“. Vstopnina 30 vin. Čisti dobiček je namenjen v korist „Delavskemu domu“ v Podljubelju. Zato se preplačila hvaležno sprejemajo. K obilni udeležbi vabi odbor.

Možica. Slov. katol. izobraževalno društvo v Možici priredi v nedeljo, dne 5. decembra, občni zbor po sledečem sporedu: 1. Pozdrav predsednika, 2. poročilo tajnika, 3. poročilo blagajnika, 4. volitev odbora. Slučajnosti. K sklepu govor. K obilni udeležbi vabi odbor.

Društvo „Sloga“ v Podravljah priredi dne 5. decembra 1909, ob 6. uri zvečer, v Hribernikovi gostilni v Srejah „Miklavžev večer“ z zelo zanimivim programom. Prijatelje in somišljenike vljudno vabi odbor.

Globasnica. Kat.-slov. izobraževalno društvo priredi na praznik sv. Štefana zborovanje v prostorih Šoštarske gostilne ob 3. uri popoldne. Na sporedu je govor, govornik iz Prevalj, petje in prelepa igra: „Na betlehemskih poljanah“. Igra je krasne vsebine, ker predstavlja rojstvo Zveličarjevo, zato vabimo tem potom vsa sosedna narodna društva, in sploh vse prijatelje našega društva, da se udeležijo polnoštevilno naše božičnice. Ker so s prireditvijo igre združeni precejšnji stroški, se bo pobirala vstopnina, za neude 40, oziroma 20 vinarjev za osebo. Člani so vstopnine prosti.

Vabilo. „Izobraževalno, kmetско društvo za Rudo, Št. Peter in okolico“ vabi svoje ude in prijatelje društva na svoj drugi letni občni zbor, katerega priredi na tretjo adventno nedeljo, to je dne 12. decembra 1909, v gostilniških prostorih g. Pavla Rupp pd. Fišerja v Št. Martinu popoldne po blagoslovu. Spored: 1. Pozdrav predsednika. 2. Poročilo tajnika. 3. Poročilo blagajnika. 4. Slučajnosti in 6. Govori. Obilno udeležbo pričakuje odbor.

MIKLAVŽEV VEČER

v Delavskem domu v Podljubelju v nedeljo, dne 5. grudna 1909.

SPORED:

„Moč uniforme“.

Šaloigra s petjem v treh dejanjih. Spisal Jakob Štoka.

Začetek popoldne ob 4. uri.

Igra se uprizori samo enkrat.

Po igri nastopi Miklavž.

Vstopnina kakor navadno.

Preplačila se hvaležno sprejemajo.

Politične vesti.

Za koroške brate.

Dne 28. novembra 1909 se je vršil v Ljutomeru na Štajerskem shod slovenskih vinogradnikov, da so ugovarjali proti nameravanemu davku na vino. Navzočih je bilo nad 300 zborovalcev. Odločno so bili proti novemu davku. Izrekli so soglasno zaupnico poslancem „Slov. kmečke zveze“ ter ob enem tudi svoje sočutje s koroškimi Slovenci s sledečo resolucijo: „Na političnem shodu v Ljutomeru dne 28. nov. 1909 zbrani zborovalci izražajo svojim narodno trpečim bratom na Koroškem svoje iskreno sočutje, protestirajo proti nasilju, ki ga morajo v zadnjem času v pomnoženi meri trpeti, in zahtevajo od avstrijske vlade, da slovenskemu narodu po vseh slovenskih pokrajinah dejansko prizna in neprikrajšano podeli v temeljnih zakonih zagotovljene narodne pravice!“ Resolucija je bilo sprejeta z velikim navdušenjem.

Poslanci Roškar, Pišek in tovariši

so vložili v državnem zboru predlog, v katerem pozivajo vlado, da predloži zbornici načrt zakona, s katerim se naj izpremeni § 62. državnega ljudsko-šolskega zakona tako, da bo za stavbe in vzdrževanje ljudskih šol morala prispevati država.

Priporočujemo našim družinam
Kolinsko cikorijo.

Vzemite, ako imate nahod, hripavost, zasliženje ali težko sapo, Fellerjev fluid z znamko „Elsa-Fluid“. Sami smo se prepičali pri bolečinah v prsih, v vratu itd. o njegovem lekajočem, kašelju utehajočem, oživljajočem učinku. Dvanajsterica za poskušnjo 5 kron, dve dvanajsterice K 8-60 franko. Izdelovatelj samo E. V. Feller v Stubici, Elsa-trg št. 67 (Hrvatsko).

XXVII. c. kr. državna loterija. C. kr. ravnateljstvo loterijskih dohodkov priredi XXVII. državno loterijo, koje čisti dobiček je namenjen vojaškim dobrodelnim namenom. Zrebanje se vrši nepreklicno dne 16. decembra 1909. Kakor je razvidno iz pregleda, je ta državna dobrodelna loterija posebno bogato opremljena z znatnimi dobitki. Ista obsega 18.386 dobitkov v gotovini v skupni svoti 514.800 K, med temi glavne dobitke po 200.000, 40.000, 20.000 K. Skupna svota dobitkov je najvišja, kar jih je bilo dosedaj nastavljenih pri državnih dobrodelnih loterijah, dobitna nada je torej posebno ugodna. Srečke po 4 krone se dobivajo pri c. kr. ravnateljstvu loterijskih dohodkov na Dunaju, v loterijskih kolekturah, tobačnih trafikah, menjalnicah, pri poštah, davčnih uradih itd.

POPOV
najboljši ČAJ sveta.

Založništvo Ig. pl. Kleinmayr & Fed. Bamberg v Ljubljani.

Pravkar je izšlo v najinem založništvu:

Kapitan Marryat: Morski razbojnik

Iz angleščine prevel J. M.

Marryat je najznamenitejši angleški opisovatelj mornarskega življenja in to prevod najboljšega Marryatovega romana.

8°, 244 strani. Broširan K 2-50, vezan K 3-70
Dobiva se v vseh boljših knjigarnah.

Pristaši, zaupniki, širite „Mir“!

Po Najvišjem povelju Nj. c. in k. Ap. Veličanstva.

XXVII. c. k. državna loterija

za skupne vojaške dobrodelne namene.
Ta denarna loterija, edina v Avstriji postavno dovoljena, ima 18.386 dobitkov v gotovini v skupni vrednosti 514.800 kron.

Glavni dobiček iznaša
200.000 kron
v gotovini.

Zrebanje se vrši nepreklicno dne 16. decembra 1909.

= Ena srečka stane 4 krone. =

Srečke se dobivajo pri oddelku za državne loterije na Dunaju, III., Vordere Zollamtsstraße 7, v loterijskih kolekturah, tobačnih trafikah, davčnih, poštah, brzojavnih in železniških uradih, v menjalnicah itd. Načrti zrebanja za kupce srečk brezplačno. — Srečke se pošiljajo poštne prosto.

Od c. k. ravnateljstva loterijskih dohodkov
(oddelek za državne loterije).

Tržne cene v Celovcu

25. listopada 1909 po uradnem razglasu:

Blago	100 kg		80 litrov (biren)	
	od	do	K	v
Pšenica	—	—	—	—
Rž	20	66	21	35
Ječmen	—	—	—	—
Ajda	17	33	18	35
Oves	17	—	18	—
Proso	—	—	—	—
Pšeno	—	—	29	84
Turšica	16	20	17	24
Leča	—	—	—	—
Fizola rdeča	—	—	—	—
Repica (krompir)	—	—	4	88
Deteljno seme	—	—	—	—
Seno, sladko	11	—	12	—
„ kisló	7	—	10	—
Slama	6	10	8	—
Zelnate glave po 100 kosov	—	—	6	—
Repa, ena vreča	1	—	1	—
Mleko, 1 liter	—	24	—	26
Smetana, 1 „	—	60	1	20
Maslo (goveje) 1 kg	2	80	3	—
Surovo maslo (putar), 1 „	2	80	3	20
Slanina (špeh), povoj., 1 „	2	20	2	40
„ surova, 1 „	1	80	1	90
Svinjska mast 1 „	1	90	2	—
Jajca, 1 par	—	20	—	24
Piščeta, 1 „	2	—	2	40
Race	3	—	4	—
Kopuni, 1 „	—	—	—	—
30 cm drva, trda, 1 m ²	3	20	3	70
30 „ „ mehka, 1 „	2	—	3	30

Živina	Počrez	100 kilogramov		Prignalo	Prodalo
		od	do		
Konji	—	—	—	—	—
Biki	270	—	—	—	1
Voli, pitani	—	—	—	—	—
„ za vožnjo	360	420	—	—	24
Junci	180	320	—	—	18
Krave	140	400	—	—	71
Telice	160	—	—	—	3
Svinje, pitane	—	—	140	160	55
Praseta, plemena	16	48	—	—	192
Ovce	—	—	—	—	—

Listnica uredništva.

Zilan: Ob vsakem takem slučaju zahtevajte pritožno knjigo in se pritožite!

Tiskarna Družbe sv. Mohorja v Celovcu

ima sledeče tiskovine na prodaj:

Za župnijske urade:

Štolni red, slovenski, v velikosti 53x42 cm, iztis po	K —10
Reši dušo! Spomin na sveti misijon, 16 strani.	
1 iztis	—10
100 iztisov	3—
500 iztisov	12—
1000 iztisov	20—
Angelska služba ali pouk, kako se pri sv. maši streže. 1 iztis	—10
12 iztisov	1—
Litanije presv. Srca Jezusovega s posvetilno molitvijo in prošnjo k najsvetejšemu Srcu.	
25 iztisov	—90
50 iztisov	1-60
100 iztisov	2-80
Po pošti 10, 20, oziroma 30 vinarjev več.	
Tri božje čednosti. 100 iztisov 80 vin., po pošti	1—
Molitve na čast sveti, s trnjem kronani božji glavi. 25 iztisov	—50
50 iztisov	—90
100 iztisov	1-60
Po pošti 20 vinarjev več.	

Loterijske številke 27. novembra 1909:

Gradec	54	61	33	42	38
Dunaj	63	17	20	6	27

Lekarna pri Mariji Pomočnici v Vipavi, Kranjsko,
priporoča izkušena zdravila, katera pošilja po pošti:

Želodčne kapljice, proti napenjanju, madronu, krču, vzbujajo slast do jedi, trepe želodec, 6 steklenic K 3-50.
Želodčni prašek proti slabemu prebavljanju in zgagi, 1 skatljica K 1-—.
Prsni sirup in čaj proti kašlju, hripavosti in prsnem kataru K 1-90.
Mazilo proti trganju in revmatizmu 1 lonček K 1.
Tinkture proti kurjim očesom in bradavicam 1 steklenica K —70.
Mazilo proti goži in debelem vratu 1 lonček K 4-—.
Razen teh zdravil priporoča tudi vsa druga izkušena zdravila.

Največja trgovina te stroke v Celovcu.

Modnega in manufakturnega, tu- in inozemskega blaga, vedno najnovejši izbor.

Zaloga je stalno v vrednosti 1/2 milijona kron. Za prodajanje na debelo oddajam blago trgovcem po tovarniških cenah.

Zaradi posebno velikega nakupa zimskega blaga bodem letos po zelo nizkih cenah prodajal, t. j. brez konkurence, ker se je tudi cena pri blagu znatno znižala.

Imam za ženine in neveste zmerom veliko zalogo in najlepše blago na razpolaganje.

Vsi uslužbeni govorijo slovenski.

Anton Renko, lastnik trgovine,
Celovec, vogel Kramarjeve ulice in Novi trg.

Pozor! Slovensko podjetje! Pozor!

Slavnemu občinstvu se priporoča dne 11. febr. 1909 na novo otvorjena velika manufakturna trgovina

Franc Soičvan sin

v stari Soičvanovi hiši
na Mesnem trgu št. 22
v Ljubljani

Vinarska in gospodarska zadruga v Dornbergu na Goriškem

ima na prodaj mnogo tisoč hektolitrov

najizbornejšega vina

Na zahtevo se služi v vzorci.

Kdor hoče imeti

dobro tkano blago,

naj naroči po povzetju pri

Emilu Winternitz, tkalnica Nachod, Češko.

1 kos platna za prtiče brez šiva, 14 metrov dolgega, dobre kakovosti K 14-—

1 kos platna za prtiče brez šiva, 14 metrov dolgega, dobre kakovosti „ 18-—

1 kos rumburškega platna prima-kakovosti, 24 metrov dolgega „ 18-50

23 metrov kanafasa, s pristno barvo in trpežnega, živahen vzorec „ 11-10

Žepni robci, obrisače, robci za posodo itd. se oddajajo vredno, tako tudi flaneli in zimski barhent. Za dobro blago se jamči in more vsak vrniti, kar mu ne ugaja.

Izvrstno letošnje belo in rdeče

VINO

iz slavnih Bizeljskih goric

se dobi po 34 vinarjev liter pri župniku na Bizeljskem. Vino je iz lastnih goric. Sodovi se ne posojujejo.

Slovenec Konrad Skaza

delavnica za vsa cerkvena dela
v St. Ulrich, Gröden (Tirolsko)

se najtopleje priporoča za vsa cerkvena dela. Velikanska zaloga sv. razpel. Novi zanimivi slovenski ceniki za stonj in franko. Porežba solidna in hitra.

10 zapovedi

za

kmetovalca,

lepo tiskane, čisto zastoj in poštine prosto dobi vsakdo, kdor ponje piše, od lekarnarja **Trnkoczy v Ljubljani, Kranjsko.**

Lovske puške

vseh sestav, priznano delo prve vrste, z najboljšim strelnim učinkom, priporoča

Prva borovska orožnotovarniška družba

Peter Wernig,

družba z omejeno zavezo v Borovljah, Koroško.

Ceniki brezplačno in poštine prosto.

Nedosegljivo vredno, nedosegljivo dobro in solidno.

Zelo ugodna nakupna prilika za trgovce, odpošiljatev tudi na zasebnike, posebno primerno za Božič.

Kupon A 30—35 metrov K 11:80
sortiran v flanelu za srajce, pepitabarhentu, delainu, krizetu za spodnjo suknjo, modrotisku za kuhinjske predpasnike in obleko za dom, oksfordu za srajce, in kanefasu.**Kupon B 30—35 metrov K 14:50**
sortiran v 110 cm širokem suknu za obleko (najmanj 5 m), 80 cm cečrju, šlez, platenem in velurnem flanelu, oksfordu za turiste, kanefasu, delainu in barhentu za obleko.**Kupon C 30—35 metrov K 16:50**
sortiran v velurnem flanelu, kašmiru, franc. atlas, barhentu in najfinjšem cečrju s svilnatimi efekti.**Kupon D 25 metrov K 16:50**
110 cm široko sukno za obleko, „pepita“ za 5 celih oblek.**Kupon E 25 metrov K 16:—**
120 cm širok damastni kanefas, cvetlični vzorci in ornamenti in 120 cm široki kanefas znamka „dobro meščansko“.**Kupon F 30—35 metrov K 15:—**
najfinjša ubeljeno, zelo mično „planinsko platno“, postavno zajamčeno, neuničljivo celo s pranjem s klorom.**Kupon G 6 prtičev brez šiva K 10:80**
200 cm dolgi, 150 cm široki, iz močnega, najtrpežnejšega platna.**Kupon H 6 prtičev brez šiva K 15:—**
235 cm dolgi, 150 cm široki, iz zajamčeno najzlahnejše lanene preje, moja dobro znana znamka: „jekleno platno“.**Kupon I 1 tucat podvojn. damastnih obrisov K 8:50**
50/110 cm dolg, krasen secesijski desin, čisto bel, gosta, čisto platnena kakovost, 60/125. K 12:— 0**Kupon K 1 garn. brokat-damast, bel K 16:20**
to je 18 m, 120 cm širok, za dve celi obleki v modern. desinu.**Kupon L 1 garn. franc. ski foulard-damast K 26:40**
najfinjša svilna kakovost, 9 m 90 cm širok, za blazine, 8 m 40 cm, 135 cm širok, za zvrhajo postelj (za dve celi posteljni prevleki).**Kupon M 15 m, 180 cm širok šifon za prevlako K 21:—**
Vse v izborni, brezpogrešni kakovosti. Za solidnost jamči moj dolgoletni renome.

Za neugajajoče se denar takoj vrne.

Vzorke vseh svojih izdelkov s cenami pošilja vsakemu na zahtevo brezplačno

tkalnica platna **R. HORNER, Nachod.**

Edina izborna prilika za nakup za trgovce manufakturnega blaga in za krošnjarje naravnost iz tovarne!

Razpošilja se tudi zasebnikom.

40 metrov ostankov po želji sortirano 15 K.

Barhant v lepih vzorcih za obleke, bluze in spodnjo obleko. Flanel, lepo križaste, za srajce in bluze.

Delan, z robom, za obleke in bluze.

Angleški cečr, 80 cm širok, za pisane srajce, prsa za srajce in bluze za dame.

Modrikasto blago za kuhinjske predpasnike in domače obleke.

Kanefas za posteljne prevleke v živahnih barvah.

Oksforda za moške srajce, izborna trpežne kakovosti.

Krizet, barvan, za spodnja krila, tkan iz debele tvarine.

Nikake rizike! Znesek se takoj vrne, ako blago ne ugaja in se lahko pošiljatev nefrankirana nazaj pošlje. Črez 1000 priznanih pism od 1. januarja.

40 metrov finega, pobeljenega rumburškega platna za najfinjšo životno in posteljno perilo, sortirano z belim krizetom za spodnje perilo samo K 17:90.

Gotove, zarobljene rjuhe brez šiva, 235 cm dolge, 150 cm široke, iz najboljšje tkanine, trpežne kakovosti, zajamčeno platno, kos K 2:40. Najmanjše naročilo 6 kosov. Pošilja po povzetju.

Pri naročilu 2 zavojev poštine prosto.

Antonin Maršik, tkalnica,

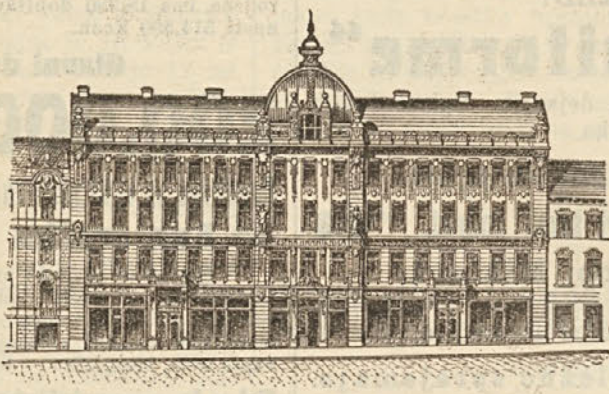
Olešnice u Nov. Mesta n. M., č. 100. Češko.

Najbolj varno naložen denar

je v slovenski

Mestni hranilnici ljubljanski.

Stanje njenih hranilnih vlog znaša nad 33 milijonov kron.

Rezervni zaklad nad 1 milijon kron.

Za varnost denarja jamči in je porok zraven rezervnega zaklada mestna občina ljubljanska z vsem svojim premoženjem in vso svojo davčno močjo. Zato vlagajo v to hranilnico tudi sodišča denar mladoletnih otrok in varovancev ter župnišča cerkveni denar.

Mestna hranilnica ljubljanska sprejema hranilne vloge vsak dan od 8. do 12. ure dopoldne in od 3. do 4. ure popoldne, jih obrestuje po 4 1/4% ter pripisuje nevzdignjene obresti vsakega pol leta h kapitalu.

Dne 1. in 16. vloženi denar se obrestuje takoj.

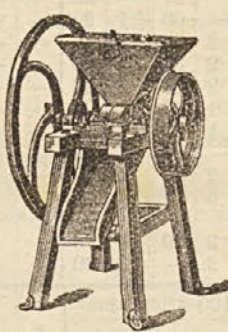
Sprejemajo se tudi vložne knjižice drugih denarnih zavodov kot gotov denar, ne da bi se obrestovanje prenehalo.

Rentni davek od vložnih obresti plačuje hranilnica iz svojega in ga vlagatelj ne zaračuni.

Denarne vloge in knjižice se sprejemajo tudi po pošti in potom c. kr. poštne hranilnice.

Posoja se na zemljišča po 4 3/4% na leto. Z obrestmi vred pa plača vsak dolžnik toliko na kapital, da znašajo obresti in to odplačilo skupaj ravno 5% izposojenega kapitala. Na ta način se ves dolg poplača v 62 in pol leta. Kdor pa plačuje 6% izposojenega kapitala, pa poplača dolg že v 33 letih. Dolžnik pa more svoj dolg tudi poprej poplačati, ako to hoče. — Posoja se tudi na menice in vrednostne papirje.

Hranilnica in posojilnica senahaja v lastni palači v Prešernovih, prej Slonovih ulicah, št. 3. nasproti frančiškanskemu klostru.

Stroje za pripravljavanje krme,

slamorenice, reporenice, mline za debelo moko (otrobe), priprave za parenje krme, štedilna koljišča, sesalke za gnojnico

izdeluje in razpošilja po najnovjšem in priznanem načinu tvrdka

Ph. Mayfarth & Co

tovarne za gospodarske stroje, železolivarne in fužine na paro, Dunaj, II., Taborstraße 71.

Geniki zastoj in poštine prosto.

Sprejemajo se zastopniki in razprodajalci.

Brez pogreška, zanesljivo in počasi bo gorela večna luč le v cerkvah, kjer rabijo stenje in specialno olje za večno luč od tvrdke

Viktor Iraš v Treibach (Koroško).

Poizkus s poštnim kolijem olja in nekaterih stenjev dokaže to.

Svetilnice, samogorljivo oglje za kadilnice, cerkveno kadilo, kadilni pridatek „Buonodore“, jamčeno pristne voščene sveče, stearinsveče, ne kapljajoče prižigalne sveče, kangljice, solidno in praktično ogrevalo za mašno vino, kakor tudi vse cerkvene kovinske reči najboljše izdelane.

Brošura „Das ewige Licht“ z zgodovinskim pregledom, simbolično razlago in praktičnim navodilom kakor ceniki brezplačno.

Podružnica Ljubljanske kreditne banke v Celovcu

Delniška glavica K 3.000.000.
Rezervni fond K 300.000.

Denarne vloge obrestujemo po 4 1/2% od dne vloge do dne vzdiga.

Kolodvorska cesta šte. 27.

Zamenjuje in eskomptuje izrebane vrednostne papirje in vnovčje zapadle kupone. Daje predujme na vrednostne papirje. — Zavaruje srečke proti kurzni izgubi. Vinkuluje in devinkuluje vojaške ženitninske kavoije. Eskompt in inkasso menic. — Borzna naročila.

Centrala v Ljubljani. Podružnice v Spljetu, Trstu in Sarajevu.

Turške srečke. Šest zrebanj na leto. Glavni dobitek 300.000 frankov. Na mesečno vplač. po K 8.— za kom. Tiske srečke s 4% obrestmi. Dve zrebanj na leto. Glavni dobitek K 180.000. Na mesečno vplačevanje po K 10.— za komad. Prodaja vseh vrst vred. papirjev proti gotovini po dnevnem kurzu.